

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

07.05.2013 № 283

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
29 травня 2013 р.
за № 831/23363

Про затвердження Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна

Відповідно до абзацу дев'ятнадцятого частини першої статті 16 [Закону України "Про транспорт"](#) НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна (далі - Положення), що додається.

2. Державній інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті забезпечити:

2.1. Подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

2.2. Оприлюднення цього наказу на офіційному сайті Міністерства інфраструктури України.

2.3. Фінансування витрат, пов'язаних з виготовленням бланків посвідчень судноводія малого/маломірного судна, в межах видатків, передбачених у державному бюджеті на утримання Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті.

2.4. Організацію обліку та видачі посвідчень судноводія малого/маломірного судна згідно з Положенням.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Демидовича Д.В.

Міністр	В. Козак
ПОГОДЖЕНО: Голова Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва Голова Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті	М.Ю. Бродський Г. Соболевський

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок видачі посвідчення судноводія
мало/маломірного судна

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає загальний порядок видачі посвідчень судноводіїв малих/маломірних суден (далі - Посвідчення), що здійснюють плавання на внутрішніх водних шляхах України (далі - ВВШ), відповідно до проведеної підготовки та за результатами перевірки (оцінки) знань судноводіїв малих/маломірних суден (далі - ММС).

1.2. Дія цього Положення не поширюється на осіб, які керують:
суднами, що плавають під військово-морським прапором України;
рибопромисловими суднами;
спортивними суднами;

весловими суднами, що використовуються без двигуна, довжиною до 2,5 метра.

1.3. Видачу посвідчень судноводіям ММС, які здійснюють плавання на ВВШ, а також здійснення контролю за проведенням підготовки та перевіркою (оцінкою) знань судноводіїв ММС забезпечує Державна інспекція України з безпеки на морському та річковому транспорті.

1.4. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

вітрильне судно - будь-яке судно, що пересувається за допомогою вітрила;

внутрішні водні шляхи - річки, озера, водосховища, канали, інші водойми, придатні для судноплавства, а також внутрішні морські води та територіальне море;

водний мотоцикл (гідроцикл) - судно для індивідуального користування (транспортний засіб) завдовжки менш як 4 метри, на якому встановлено двигун внутрішнього згоряння з водометним насосом, що є основним джерелом пропульсивної (рушійної) сили, спроектоване для керування ним в положенні стоячи, зокрема на колінах, або сидячи;

водний об'єкт - природний або створений штучно елемент довкілля, в якому зосереджуються води (море, річка, озеро, водосховище, ставок, канал, водоносний горизонт);

кандидат - особа, яка подала у встановленому порядку заяву та усі необхідні документи з метою проходження перевірки (оцінки) знань для отримання посвідчення судноводія мало/маломірного судна;

кваліфікаційна комісія (далі - КК) - колегіальний орган, що утворюється Укрморрічінспекцією у містах розташування міжрегіональних територіальних органів Укрморрічінспекції з метою проведення перевірки (оцінки) знань кандидатів на отримання посвідчення судноводія ММС;

мале/маломірне судно - самохідне судно з головним двигуном потужністю менш як 75 к.с. (55 кВт) і несамохідне судно та вітрильне судно валовою місткістю менш як 80 реєстрових тонн (або одиниць), а також моторне судно незалежно від потужності двигунів, але валовою місткістю не більш як 10 реєстрових тонн (або одиниць);

моторне судно - будь-яке судно (транспортний засіб) з корпусом довжиною до 6 метрів, що використовує підвісний(і) двигун(и), незалежно від потужності. Судно, що пересувається за допомогою вітрила (вітрил) та одночасно використовує підвісний двигун, слід вважати моторним судном;

прогулянкове судно - судно будь-якого типу, призначене для відпочинку, з корпусом завдовжки від 2,5 до 24 метрів. Довжина такого судна визначається згідно з відповідними національними стандартами незалежно від типу пропульсивної установки;

пропульсивна установка - механічний пристрій, гвинт чи водомет, призначений для забезпечення руху судна і керування ним;

пропульсивний двигун - двигун внутрішнього згоряння із запаленням від свічки чи від стиснення, який використовується для створення пропульсивної (рушійної) сили, у тому числі дво- та чотиритактові двигуни, рушійно-стернові двигуни з вбудованим вихлопним трубопроводом або без нього та підвісні двигуни.

1.5. Посвідчення судноводія малого/маломірного судна (додаток 1) отримують кандидати, які: мають вік не молодше 18 років;

є придатними для управління ММС за станом здоров'я;

успішно пройшли спеціальну теоретичну та практичну (тренажерну) підготовку в навчально-тренажерних закладах (далі - НТЗ), перелік яких затверджується Мінінфраструктури України за поданням Укрморрічінспекції (далі - перелік НТЗ), та мають відповідне документальне підтвердження;

успішно пройшли перевірку (оцінку) теоретичних знань та практичних навичок в КК.

1.6. Включення до переліку НТЗ здійснюється відповідно до Положення про огляд підприємств, організацій та установ, що проводять підготовку моряків, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25 листопада 2004 року № 1042, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2004 року за № 1577/10176.

1.7. Судноводіям ММС, які успішно пройшли перевірку (оцінку) знань, видається Посвідчення.

1.8. У разі втрати, псування або знищення Посвідчення судноводій ММС отримує нове Посвідчення у порядку, передбаченому пунктом 4.10 розділу IV цього Положення. Дублікат Посвідчення не видається.

1.9. Перевірка (оцінка) знань громадян іноземних держав та осіб без громадянства, які проживають на території України, проводиться у порядку, визначеному цим Положенням.

1.10. Під час керування ММС судноводій повинен мати при собі Посвідчення.

1.11. Розрізняють такі типи ММС:

вітрильне судно;

водний мотоцикл (гідроцикл);

моторне судно;

прогулянкове судно.

1.12. Для судноводіїв ММС встановлюються райони плавання ВВШ.

II. Порядок допуску кандидатів на право управління ММС до перевірки (оцінки) знань

2.1. Перевірка (оцінка) знань кандидата з метою отримання Посвідчення проводиться КК, що утворюються Укрморрічінспекцією у містах розташування міжрегіональних територіальних органів Укрморрічінспекції.

2.2. Перевірка (оцінка) знань кандидата здійснюється за його письмовою заявою, зразок якої наведено у додатку 2 до цього Положення.

До заяви додаються такі документи:

а) копії документів, що підтверджують успішне проходження теоретичної та практичної підготовки в НТЗ;

б) дві фотокартки розміром 3 x 4 см на матовому папері;

в) особова картка судноводія малого/маломірного судна (додаток 3);

г) копія паспорта або іншого документа, що посвідчує особу;

г) згода на обробку персональних даних (додаток 4).

2.3. Кандидати, які не надали документи, перераховані у пункті 2.2 цього розділу, до перевірки (оцінки) знань не допускаються.

2.4. Кандидати, які мають дійсні документи, що посвідчують кваліфікацію судноводія, можуть отримати Посвідчення за результатами співбесіди у КК з питань правил безпеки руху малих/маломірних суден.

2.5. У разі дотримання вимог пункту 2.2 цього розділу секретар КК на бланку особової картки судноводія малого/маломірного судна робить відмітку щодо допуску кандидата до перевірки (оцінки) знань із зазначенням місця, дати та часу проведення засідання КК.

2.6. У випадку відмови кандидатів в допуску до перевірки (оцінки) знань у зв'язку з наданням неповної або неправдивої інформації секретар КК зазначає причини відмови у особовій

картці судноводія малого/маломірного судна та повертає її власникові протягом трьох робочих днів.

2.7. Особова картка судноводія малого/маломірного судна оформлюється та видається НТЗ після закінчення навчання, реєструється секретарем КК і повинна бути пред'явлена її власником під час перевірки (оцінки) знань.

Електронна версія особової картки судноводія малого/маломірного судна після її оформлення надсилається НТЗ до Укрморречінспекції.

Після отримання електронної версії особової картки судноводія малого/маломірного судна вона зберігається у відповідній електронній базі даних, ведення якої забезпечується Укрморречінспекцією.

III. Організація роботи та проведення засідань кваліфікаційної комісії

3.1. Персональний склад КК затверджується щороку до 25 грудня року, що передує наступному, наказом Укрморречінспекції. У разі необхідності до складу КК можуть бути внесені зміни протягом року.

3.2. Кількість членів КК визначається залежно від обсягу роботи, але не менше ніж у складі чотирьох осіб, у тому числі - голова і секретар КК. До складу КК входять посадові особи Укрморречінспекції. Також до складу КК можуть залучатися досвідчені фахівці галузі морського і річкового транспорту, які мають документ державного зразка, що посвідчує закінчення навчального закладу за спеціальністю "судноводіння", та документи про присвоєння кваліфікації судноводія або судноводія-механіка (за згодою).

Рішення приймається під час засідання КК простою більшістю голосів членів КК, які брали участь у її засіданні. При рівності голосів голос голови КК є вирішальним.

Графік засідань КК затверджується наказом Укрморречінспекції.

Головою КК призначається посадова особа Укрморречінспекції, яка має вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра за спеціальністю "судноводіння", стаж судноводіння не менше двох років, а також практичний досвід роботи з відповідним навігаційно-тренажерним обладнанням.

Члени КК повинні мати вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра за спеціальністю "судноводіння", а також практичний досвід роботи з відповідним навігаційно-тренажерним обладнанням.

3.3. Секретар КК входить до її складу без права голосу та відповідає за розгляд документів кандидатів та допуск кандидатів до засідання КК, формування особових справ кандидатів, правильність заповнення заяв і протоколів, ведення діловодства у порядку, передбаченому цим Положенням.

3.4. Викладачі НТЗ не можуть бути залучені до перевірки (оцінки) знань кандидатів, яких вони навчали (приймали іспит/залік з практичних (тренажерних) занять).

3.5. Перевірка (оцінка) знань судноводіїв проводиться КК з урахуванням типів ММС та районів плавання за умови наявності заяв кандидатів не рідше одного разу на місяць.

3.6. Перевірка (оцінка) знань в КК включає теоретичні питання та демонстрацію практичних навичок керування ММС відповідного типу. Після перевірки (оцінки) знань з теоретичного курсу програми підготовки здійснюється перевірка навичок судноводія ММС щодо практичного управління судном безпосередньо на водоймі або на повномасштабному навігаційному тренажері маневрування та управління ММС.

3.7. Висновки КК щодо рівня теоретичної та практичної підготовки кандидатів оформлюються протоколом засідання кваліфікаційної комісії (далі - Протокол) (додаток 5), який підписується присутніми на засіданні членами КК та головою КК. Виправлення у Протоколі не допускаються.

3.8. Протокол зберігається в особовій справі судноводія ММС.

3.9. Після перевірки (оцінки) знань кандидат ознайомлюється з рішенням КК і розписується в Протоколі.

3.10. Перевірка (оцінка) теоретичних знань та практичних навичок керування ММС відповідного кандидата здійснюється за заліковим принципом та вважається успішною, якщо кандидат правильно відповів на всі питання та успішно підтвердив навички судноводія щодо практичного управління судном.

Перелік питань для перевірки (оцінки) теоретичних знань судноводія ММС визначається Укрморречінспекцією та розміщується на офіційному сайті Укрморречінспекції.

Перевірка (оцінка) теоретичних знань здійснюється за допомогою інформаційно-телекомунікаційних систем, а у разі неможливості їх застосування - шляхом письмових відповідей на питання.

3.11. Результати перевірки (оцінки) теоретичних знань та практичних навичок керування ММС відповідного типу оформлюються відповідним записом в особовій картці судноводія малого/маломірного судна ("залік", "незалік") та у протоколі КК.

3.12. У разі негативних результатів перевірки (оцінки) теоретичних знань та практичних навичок кандидат допускається до повторної перевірки (оцінки) на наступне засідання КК у порядку, встановленому цим Положенням.

Дата повторної перевірки (оцінки) узгоджується з головою КК та зазначається в особовій картці судноводія малого/маломірного судна.

Кандидат, який отримав "незалік" у разі негативних результатів повторної перевірки (оцінки) теоретичних знань та практичних навичок, проходить повторне навчання в НТЗ.

3.13. У разі незгоди кандидата, який проходив перевірку (оцінку) теоретичних знань та практичних навичок керування ММС, з рішенням КК він має право оскаржити рішення КК до Голови Укрморречінспекції (його заступників).

3.14. Ведення діловодства та визначення строків зберігання документів КК забезпечуються Укрморречінспекцією відповідно до чинного законодавства.

3.15. З метою забезпечення централізованого обліку Посвідчень, а також здійснення заходів контролю інформація, що міститься у Протоколах, заноситься у відповідну електронну базу даних, ведення якої забезпечується Укрморречінспекцією відповідно до чинного законодавства.

IV. Порядок видачі Посвідчень

4.1. Видача Посвідчення здійснюється Укрморречінспекцією на підставі Протоколу КК протягом десяти робочих днів з дати його підписання.

4.2. Укрморречінспекція забезпечує виготовлення та видачу Посвідчень.

З метою забезпечення централізованого обліку Посвідчень Укрморречінспекція веде відповідну базу даних у встановленому порядку.

4.3. У Посвідченні зазначаються тип ММС та район плавання.

4.4. Якщо судноводій ММС успішно пройшов перевірку (оцінку) теоретичних знань та практичних навичок та має право управління кількома або усіма типами ММС, в Посвідченні робляться відповідні записи про право управління тими типами ММС, щодо яких судноводій ММС пройшов перевірку (оцінку).

4.5. Якщо судноводій ММС успішно пройшов перевірку (оцінку) теоретичних знань та практичних навичок та має право управління ММС по кількох або усіх районах плавання, в Посвідченні робляться відповідні записи.

4.6. Якщо судноводій має намір отримати право управління іншими типами ММС та/або в інших районах плавання, він подає відповідну заяву в порядку, визначеному цим Положенням.

4.7. Посвідчення видаються судноводіям ММС секретарем КК під особистий підпис судноводія ММС, який проставляється в журналі обліку видачі посвідчень судноводіїв малих/маломірних суден (додаток 6).

4.8. Журнал обліку видачі посвідчень судноводіїв малих/маломірних суден повинен бути пронумерований, прошнурований та скріплений підписом секретаря КК та печаткою.

4.9. Журнал обліку видачі посвідчень судноводіїв малих/маломірних суден зберігається постійно.

4.10. Видача нового Посвідчення на заміну втраченого, зіпсованого або знищеного здійснюється на підставі оформленої особової картки судноводія малого/маломірного судна, перевіреної на відповідність даним, зазначеним у Протоколі КК, а також у журналі обліку видачі посвідчень судноводіїв малих/маломірних суден. Втрачене, зіпсоване або знищене Посвідчення вважається недійсним. Інформація щодо видачі нового Посвідчення заноситься в особову картку судноводія малого/маломірного судна та до відповідної бази даних.

Захист персональних даних і технічний захист інформації здійснюються Укрморречінспекцією відповідно до чинного законодавства.

4.11. При відсутності особової картки судноводія малого/маломірного судна, записів в Протоколах КК особа, яка заявила про втрату, псування або знищення Посвідчення, проходить перевірку (оцінку) теоретичних знань та практичних навичок в порядку, визначеному цим Положенням.

4.12. Використані бланки Посвідчень списуються, а зіпсовані знищуються у встановленому порядку.

Директор Департаменту державної політики в галузі морського та річкового транспорту	В. Севрюков
--	--------------------

Додаток 1
до Положення про порядок видачі
посвідчення судноводія
малого/маломірного судна

Зображення малого Державного Герба України
УКРАЇНА
ПОСВІДЧЕННЯ
СУДНОВОДІЯ МАЛОГО/МАЛОМІРНОГО СУДНА
ММС № 000000

Прізвище

Ім'я

По батькові

Дата народження

Підпис власника

Видане Державною інспекцією України
з безпеки на морському та річковому транспорті

Місце для фотографії
(відцифрованого
зображення обличчя)
власника посвідчення

Дата
видачі

ДД.ММ.РРРР

Місто _____

Підпис уповноваженої особи

(прізвище та ініціали уповноваженої особи)

М.П.

Зображення малого Державного Герба України

**ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ З БЕЗПЕКИ НА МОРСЬКОМУ ТА РІЧКОВОМУ
ТРАНСПОРТІ
УКРМОРРІЧІНСПЕКЦІЯ**

На підставі протоколу засідання кваліфікаційної комісії _____ від _____ № _____ у місті _____ власникові цього посвідчення судноводія малого/маломірного судна встановлюються такі дозволи:

На управління такими типами малих/маломірних суден		Відмітка про дозвіл
Водний мотоцикл (гідроцикл)		
Моторне судно		
Прогоулянкове судно		
Вітрильне судно з площею вітрил	до 12 кв.м	
	до 30 кв.м	
	до 80 кв.м	
	понад 80 кв.м	
На управління малим/маломірним судном у такому районі плавання		
Дозволений район плавання	Внутрішні водні шляхи	
	Прибережні морські шляхи	

Особливі відмітки:

Власник цього посвідчення повинен мати його при собі під час керування малим/маломірним судном і пред'являти його на першу вимогу під час здійснення уповноваженими посадовими особами згідно з чинним законодавством заходів контролю.

Посвідчення судноводія малого/маломірного судна не є документом, що посвідчує особу.

Дійсність цього посвідчення можна перевірити в Укрморрічінспекції.

Посвідчення судноводія малого/маломірного судна може бути вилучено в порядку, передбаченому [Кодексом України про адміністративні правопорушення](#)

ММС № 000000

	Додаток 2 до Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна
	Голові кваліфікаційної комісії _____ від _____ (прізвище, ім'я, по батькові) _____ дата народження _____ паспортні дані _____ (серія, номер паспорта, коли і ким виданий) _____ місце проживання _____ _____ телефон _____

ЗАЯВА

Прошу допустити мене до перевірки (оцінки) знань на право управління

_____ (вказати тип малого/маломірного судна)

для плавання _____ (вказати район плавання).

До заяви додаються:

1. Копія документа про закінчення навчального закладу (копії документів, що підтверджують успішне складання іспитів у навчальному закладі та заліку з практичних (тренажерних) занять з управління та експлуатації малого/маломірного судна) на _____ аркушах.
2. Дві фотографії (кольорові, матові, розміром 3x4 см).
3. Особова картка судноводія малого/маломірного судна від _____ № _____.
4. Згода на обробку персональних даних.

" ____ " _____ 20 ____ р.	_____ (підпис кандидата)
---------------------------	-----------------------------

Додаток 3
до Положення про порядок видачі
посвідчення судноводія
малого/маломірного судна

ОСОБОВА КАРТКА
судноводія малого/маломірного судна

1. Прізвище				Місце для фотокартки
2. Ім'я				
3. По батькові				
4. Дата народження				
5. Громадянство, серія, номер паспорта або іншого документа, що посвідчує особу				
6. Місце проживання				
7. Пройшов навчання за програмою підготовки судноводія малого/маломірного судна	Тип		Потужність двигуна	
	Довжина		Площа вітрил	
	Район плавання			
8. Документ про закінчення навчально-тренажерного закладу (номер, дата видачі та ким виданий)				
9. Результати перевірки (оцінки) знань.				
Розділ програми	Дата проведення	Результат	Підпис секретаря кваліфікаційної комісії	
Теоретичні питання				
Практичні заняття				
10. Номер і дата складення протоколу кваліфікаційної комісії				
11. Особливі відмітки				
" ____ " _____ 20__ р.				
Секретар кваліфікаційної комісії	_____		_____	
	(П.І.Б.)		(підпис)	

	Додаток 4 до Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна
	Голові Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті Від _____ (прізвище, ім'я, по батькові) _____ _____

ЗГОДА

на обробку персональних даних

Відповідно до [Закону України "Про захист персональних даних"](#) даю згоду на обробку моїх персональних даних: ідентифікаційні дані (прізвище, ім'я, по батькові, освіта, місце проживання, телефон), паспортні дані; інформація про результати підготовки у навчальному закладі, інформація стосовно посвідчення судноводія малого/маломірного судна, володільцем яких є Державна інспекція України з безпеки на морському та річковому транспорті, з метою виконання заходів контролю Державною інспекцією України з безпеки на морському та річковому транспорті, а також централізованого обліку інформації щодо посвідчень судноводія малого/маломірного судна, виданих Укрморрічінспекцією, та перевірки їх дійсності.

Відповідно до [статті 8 Закону України "Про захист персональних даних"](#) мені роз'яснено мої права.

" ____ " _____ 20 ____ р.	_____ (підпис)
---------------------------	-------------------

Додаток 5 до Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна

ПРОТОКОЛ № _____
засідання кваліфікаційної комісії

" _____ " _____ 20__ р.

м. _____

(назва кваліфікаційної комісії)

з перевірки (оцінки) знань кандидата _____
(прізвище та ініціали)

на право управління малим/маломірним судном (ММС) типу _____ в
_____ районі плавання, під час якого здійснено перевірку теоретичних знань та
практичних навичок управління ММС. Результати перевірки викладено нижче:

№ з/п	Назва дисциплін	Результат перевірки	Дата перевірки	Підпис перевіряючого
1	Будова малого/маломірного судна (ММС)			
2	Лоція внутрішніх водних шляхів України			
3	Морська лоція			
4	Правила плавання на внутрішніх водних шляхах України			
5	Правила користування водними об'єктами для плавання на маломірних/малих суднах			
6	Правила пропуску суден через шлюзи			
7	Повністю МППЗС-72			
8	Основні положення обов'язкових постанов по морських портах			
9	Правила користування ММС			
10	Судноводіння			
11	Навігація			
12	Будова двигунів внутрішнього згоряння			
13	Електрообладнання ММС			
14	Техніка безпеки та охорона довкілля			
15	Загальні знання погодних умов та управління ММС з урахуванням сили вітру, течій, їх взаємодії та мінімальної глибини під кілем			
16	Визначення положення ММС та вибір безпечного курсу			
17	Практичне управління ММС			

Кандидат _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

згідно з результатами перевірки (оцінки) знань може (не може) управляти

(вказати тип малого/маломірного судна)

на _____
(вказати район плавання та особливі відмітки, якщо є)

Голова комісії _____ / _____

